І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 177. ЦЕНТІВ 12 CENTS — ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 15-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1962 — TWO SECTIONS (SECTION 1) — No. 177. VOL. LXIX.

КЕННЕДІ ОЧІКУЄ ВІД КОНГРЕСУ СХВАЛЕННЯ ВАЖЛИВІШИХ ЗАКОНІВ

Вашингтон. — Президент Кеннеді на пресовій конференції 13-го вересня заявив, що 87-ий Конгрес на своїй другій сесії „немов той Лазар" пробудився до життя, і тому, на думку Президента, перед кінцем цієї сесії вдасться ухвалити найважливіші закони, які два місяці тому виглядали вже як відкинені. Президент сподівається, що Конгрес ще цього року ухвалить закон про торгівлю із закордоном, податковий проєкт, проєкт про допомогу академічному шкільництву та фармерський закон, а також ще і ряд інших проєктів. Згадавши про те, що опозиційна республіканська партія виступає проти урядових законопроєктів, Президент висловив надію в те, що опозиція буде корисною для демократів, які виграють цьогорічні вибори. Президент сказав, що він, згідно з давнішою заявою, підтримуватиме тільки тих демократичних кандидатів до Конгресу, які підтримували б в Конгресі його програму. Є й такі демократи в Конгресі, які поборюють уряд, і вони не можуть рахувати на підтримку Президента. Кеннеді висловив надію, що в короткому часі прийде до порозуміння між залізничниками і залізничою лінією Норт Вестерн, бо 9 стейтів не мають залізничої комунікації вже довший час.

Президент виясняв журналістам, чому пробні атомові експлозії над Пацифіком тривагимуть до половини листопада, хоч вони мали, згідно з первісним пляном, скінчитися при кінці липня. Це сталося, казав Президент, із двох причин. Одна пробна експлозія на великій висоті не вдалася внаслідок технічних хиб, і тому треба було в липні припинити дальші експлозії. Тепер треба докінчити ту, заплановану на липень серію пробних вибухів. Під час переведення проб в липні і раніше виникли деякі нові проблеми для науковців, які треба перевірити. Якнайменше пробних вибухів буде відбуватися на великій висоті, щоб не збільшувати поясів радіяції. Президент гостро нап'ятнував тих осіб які за допомогою насильства стараються недопустити до того, щоб кольорове населення в південних стейтах могло користати із своїх виборчих прав. Президент сказав, що в тих виборчих районах, в яких відбулися насильства проти виборчої реєстрації негритянського населення, помітно збільшене число агентів Федерального Бюра Інвестигацій, і всі винні будуть покарані згідно з законом, бо конституція дає право кожному громадянинові користати із виборчого права. Президент назвав „жорстоким злочином" спалення двох церков в стейті Джорджія, щоб застрашити негритянське населення. Це „діло підлих боягузів" — говорив Президент. Всі американські громадяни повинні реєструватися як виборці і повинні голосувати 6-го листопада, бо вони матимуть забезпечену охорону. Якщо треба буде, то Конгрес ухвалить потрібні закони в тій цілі, щоб без перешкод всі американські громадяни могли користати із свого найважливішого громадянського права — голосувати в конгресових та в усіх інших виборах.

Окрема комісія вивчатиме справу медичної опіки над старшими

Ню Йорк. — Сенатор республіканець із Ню Йорку Джекоб К. Джевітс, який старається про перевибір в цьогорічних виборах, заявив на пресовій конференції, що окрема непартійна комісія, складена з 12-ох членів, вивчає справу медичної опіки над старшими особами. Ця комісія мала б зайнятися в першу чергу аналізою тих закидів, які противники урядового законопроєкту підносили в цій справі. Сенатор Джевітс був співавтором згаданого проєкту разом із сенатором демократом Клінтоном П. Андерсоном із Ню Мехіко. Джевітс сподівається, що комісія підготовить такий законопроєкт медичної опіки над старшими особами, на який погодиться більшість конгресменів і сенаторів. Е липні ц. р. Сенат відкинув проєкт Андерсона - Джевітса більшістю 52 до 48 голосів.

Журналіст Роджер називає уряд ЗДА „великим марнотравцем"

Вашингтон. — Журналіст пресового концерну Скріпса-Говарда Роджер Стюарт назвав 87-ий Конгрес „великим марнотратцем". Він пригадує слова спікера Палати Репрезентантів Джозефа А. Мартина про те, що „Конгрес ЗДА щодня записує трохи історії", але з того всього записаного дуже мало перейде як тривкий матеріял до дійсних історичних аналів. Стюарт гадає, що майбутній історик ЗДА не зможе поминути мовчанкою тієї справи, що від 1954-го року до біжучого фінансового року витрати уряду ЗДА на не-військові цілі збільшилися на 126 відсотків і становлять $26 більйонів. В тому самому часі витрати на оборону країни, військову допомогу закордонним державам збільшилися тільки на 14.4 відсотка, це значить на $7 більйонів. Навіть конгресмен демократ із Ню Йорку Вілліям Ф. Раен твердить, що „ніхто не зможе назвати 87-й Конгрес успішним щодо виконаної праці, і називає три проєкти, які відкинув цей Конгрес: законопроєкт про медичну опіку над старшими особами; проєкт про допомогу шкільництву, про охорону громадянських прав, про створення департаменту міських справ.

Сенат одноголосно схвалив повновласті Президентові покликати 150,000 резервістів

Вашингтон. — 13-го вересня Сенат голосами всіх 75-ох присутних голосів ухвалив законопроєкт про повновласті для Президента покликати на випадок потреби 150,000 резервістів. Голосування відбулося після того, як провідники обидвох партій погодилися з тому, щоб відкласти домагання республіканців про негайний гострий виступ проти Куби. Цей проєкт переслали негайно до Палати Репрезентантів, Комісія Збройних Сил якої вже почала працю над ним, а в понеділок 17-го вересня має його прийняти повна Палата. Президент заявив, що не хотів проголошувати стан краєвої необхідности та користати тоді із своїх прав змобілізувати до одного м'льйона вояків. Летунство і фльота потребували б на випадок потреби деякого числа фахівців, тому Президент хоче мати повновласть оголосити частинну мобілізацію. За внесок про повновласті Президентові голосували 48 демократів і 28 республіканців. 16 неприсутніх демократів і 8 республіканців повідомили, що і вони підтримують урядовий законопроєкт, так, що всі 100 сенаторів однозгідні в цій справі.

Президент Кеннеді відвідає держави Середньої Америки

Ель Сальвадор. — Секретаріят Інформації повідомив, що президент Кеннеді в найближчому році має відвідати республіки Середньої Америки та конферувати з головами держав Гватемалі, Ель Сальвадору, Гондурасу, Нікарагви, Коста Ріки та Панами. Він писав також, що вістку подали вперше з Ель Сальвадору, бо вважали її „за дуже важливу". Президент Кеннеді 2-го вересня відповів на запрошення гватемальського президента Мігуеля Ідіґораса Фуентеса, який просив його в гостину до своєї країни, що він радо хотів би мати нагоду пізнатися з головами країн Центральної Америки та Панами. Президент Кеннеді писав дальше, що він є так зайнятий в цьому році, що задуману поїздку мусить відкласти на 1963 рік. Президент просив голови згаданих країн подати дати, в яких запланована зустріч мала б відбутися в 1963-му році. Поки що Вашингтон не подав ще вістки про цю задуману поїздку Президента ЗДА в Середній Америці.

Маємо доброго Президента, потребуємо кращого Конгресу, — твердить Рутер

Дітройт, Мишиген. — Президент Спілки Автомобільних Робітників і віце - голова Американської Федерації Праці — Конгресу Індустріяльних Організацій Волтер Рутер, промовляючи на конвенції Братства Робітників Папероної Промисловости, сказав 1,000 делегатів, що виборча урна є тісно пов'язана з гіею скринькою, в якій зберігається хліб. „Я гадаю, казав Рутер, що маємо доброго Президента, але потребуємо кращого Конгресу в порівнянні з тим, який є". Він вичисляв недоліки в забезпеченні, неухвалення закону про федеральну допомогу публічним школам; відкинення урядового проєкту в справі продовження допомоги тим робітникам, які не можуть дістати ії тому, що вже їх вичерпали. Решта присутніх гаряче оплескували Рутера, коли він заявив, що „американський нарід і зорганізоване робітництво очолюватимуть боротьбу за справедливу медичну опіку для старших. Цього року не вдалося закону про медичну опіку тому, бо проти нього була коаліція „республіканців із південними демократами, які мають республіканський акцент". Він вичисляв відкинення закону про медичну опіку над старшими в рямках соціяльного...

Підсекретар скарбу Руза проти небезпечних валютових плянів

Вашингтон. — В недавному часі почали появлятися різні пляни про розв'язку валютової проблеми у світі, проти чиїх виступів представники американського уряду. Проти цих шкідливих поголосок рішуче виступив підсекретар скарбу Роберт В. Руза, написавши статтю для місячного бюлетеню Банку Федеральної Резерви у Філядельфії. Руза твердить, що була б велика небезпека, коли б ЗДА погодилися на хочби одну пропозицію з тих плянів — здевальвувати долар, оголосити гарантію золотом на підтримку долара, або створити нову міжнародну валюту. Заява підсекретаря скарбу Рузи виразно стверджує, що уряд ЗДА не погоджується на жадний із цих трьох плянів. Ця заява саме на часі, бо в найближчому тижні прибувають до Вашингтону численні міністри фінансів у зв'язку з річними зборами Міжнародного Монетарного Фонду. Руза написав, що обезцінення американського долара спричинило б те, що долар не міг би бути підкладом-гарантією для валют в чужих країнах, і тоді був би ще більший плив золота із ЗДА, як досі.

● Директор Світової Нюйоркської Виставки в 1964-1965 роках Роберт Мозес повідомив, що три дальші держави закупили виставкові площі, щоб виставляти свої товари. Ці держави — це Японія, Венесуела і Йорданія.

ПЕРЕВОЗЯТЬ САТУРНА

Випродукована востаннє нова американська ракета великої потужности Сатурн С-1 пливе на спеціяльно збудованому кораблі по ріці Міссісіпі з Гантсвілл в Алябамі до Кейп Канавералу на Флориді. Для перевозу залізницею ця ракета була завелика.

КЕННЕДІ ПРОГОЛОШУЄ ЗАЯВУ В СПРАВІ КУБИ

ЗДА виступлять негайно, як тільки політика Куби стане загрозою для їхньої безпеки" — заявляє Президент.

Совєти, мабуть, припинять висилку панцерних возів до Зах. Берліну

Берлін. — В західній пресі появились вістки, буцім-то большевики погодяться на західню вимогу припинити висилання панцерних возів до Західнього Берліну з вояками для почесних стійок перед совєтським воєнним пам'ятником та повернуть до висилання цивільних автобусів з отими вояками, якщо західні альянти загарантують безпеку совєтським воякам проти можливих атак збоку західньоберлінських демонстрантів. Однак офіційно західні чинники нічого не повідомили, як і коли вони зажадали від Совєтів припинення отих щоденних мандрівок совєтських панцерних возів по вулицях Західнього Берліну, що вважається за вияв у совєтську спробу встановити свою „приявність" в Західньому Берліні. Зате Совєти з свого боку ніби плянують закриття взагалі переходного пункту через Фрідріхштрассе, у відплату за заборону збоку альянтів, щоб совєтські панцерні вози їхали через той пункт, віддалений від совєтського воєнного пам'ятника на добрих дві милі. Тепер є сім переїздових пунктів між Західним і Східним Берліном. Совєти буцім-то плянують стягнути їх до трьох переходних пунктів. Проте ситуація в Берліні останньо „відпружена", що всі чекають листопада, бо за останньою совєтською офіційною заявою Москва не буде актуалізувати Берлінської справи перед американськими листопадовими виборами.

Совєтські громадяни схвильовані можливістю війни за Кубу

Москва. — Совєтський уряд широко розреклямував свою заяву з 11 ц. м., в якій погрожує, що коли б З'єдинені Держави заатакували Кубу, то це може стати початком великої атомової війни. Пісовєтські громадяни вперше дізналися про масову совєтську військову допомогу Кубі та про міжнародне напруження з цього приводу. Внаслідок постійної комуністичної пропаганди в користь Куби Фіделя Кастро серед населення СССР існує — твердять західня преса — назагал симпатія у відношенні до Куби, яка ніби визволилась з-під ярма американських монополістів-капіталістів. Проте совєтські громадяни збентежені і заскочені можливістю війни за Кубу. Серед самих комуністів — твердять західні обсерватори в Москві — існують сумніви щодо правильности теорії Хрущова, що поруч із „співіснуванням" з капіталістичними країнами треба водночас підтримувати „визвольні рухи" в роді Ляосу і Куби та „протидіяти їх „експортові контрреволюції", себто протидіяти західнім спробам здавлювати комуністичні псевдорух і режими. „Правда" продовжує атаки проти американської „політики провокацій", стосованої ніби проти Куби Фіделя Кастро. „Американські реакціонери — пише „Правда" — втрачають голови через Кубу і готові пірнути в безвідповідальну авантюру".

Проф. Олександер Грановський обраний на президента Центр. Управи ОДВУ

Лігайтон, Па. — Під час 24-го Річного З'їзду Організації Державного Відродження України, що відбувся в днях 1 - 3 вересня ц. р. на Оселі ім. Ольжича в Лігайтоні, Па. на президента Центральної Управи цієї організації був обраний одноголосно проф. Олександер Грановський. Відбулося це обрання для відзначення довголітньої активної і жертвенної праці проф. Грановського і згідно із новосхваленою постановою зміненого статуту. На ному ж з'їзді ОДВУ, що чловому з'їзді ОДВУ, що було проповпоізна президія в складі: інж. С. Куропась, дир. М. Вігун, проф. Татунчак та Зенон Михайлевський. На голову Центральної Управи ОДВУ обрано її довголітнього діючого містоголову Володимира Різника і на містоголову інж. Ст. Куропася, якого водночас із цим наділено правом екзекутиви на західні стейти ЗДА. На секретаря ЦУ переобрано д-ра Левицького і на організаційного референта Яр. Гайваса. Крім того до ЦУ ОДВУ увійшли: д-р Михайлів — референт зв'язків, інж. Суховерський — фінансовий референт. п. Куделя — референт Визвольного Фонду. Андрій Шекерик — референт преси та інформації, М. Пасюк — референт преси на Захід ЗДА проф. Стецик — касир.

Крім цих до ЦУ ОДВУ обрані вільні члени, що мають діяти в рямках наміченого З'їздом пляну праці а саме: Петро Генгало, Роман Пашовський, полк. В.Ілоус, Іларіон Поліщук, інж. Харамбура, інж. Белендюк, проф. інж. Чаповський, Володимир Зуляк, дир. Роман Крулка, Зенон Михалевський. Контр. Комісію ЦУ ОДВУ обрано в складі: дир. М. Вігун, інж. Теофіль Вакбойчук, дир. Андрейко, Граб, Маньківський Карло й організаційний Трибунал ЦУ ОДВУ в складі д-р Степан Гук, Іван Попович, проф. Кльований, дир. Іванів, Степан Кричук. З'їзд вітав особисто голова УНРади та член ПУН інж. Осип Бойдуник, який передав теж привіт від голови ПУН полковника Андрія Мельника. Привіт від УНСоюзу склав його містоголова Степан Куропась.

● Домініяльне Статистичне Бюро в Оттаві, Канада, повідомляє, що число безробітних в серпні цього року виносило 280,000, на 28,000 менше, як в липні ц. р. і на 43,000 менше в порівнянні з серпнем 1961.

ПРЕЗИДЕНТ ВИЯВЛЯЄ РІШУЧІСТЬ У СПРАВІ КУБИ

ВВАЖАЄ „НЕПОТРІБНОЮ І НЕВИПРАВДАНОЮ" ВІЙСЬКОВУ АКЦІЮ ПРОТИ КУБИ В ТЕПЕРІШНЬОМУ ЧАСІ, АЛЕ НЕ ВИКЛЮЧАЄ її В МАЙБУТНЬОМУ. — ЗАПОВІДАЄ АКЦІЮ НА ТЕРЕНІ ОРГАНІЗАЦІЇ АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ І НАТО — ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПРОТИ БЕЗВІДПОВІДАЛЬНИХ ВИСТУПІВ ЩОДО ВІЙНИ.

Вашингтон. — Президент Дж. Ф. Кеннеді заявив у широкій вступній декларації на своїй пресовій конференції у четвер 13 ц. м., що „самостійна військова інтервенція З'єдинених Держав (проти Куби Фіделя Кастра) не є в теперішньому часі потрібна ані виправдана" та висловив жаль, що непродумані виступи у користь такої інтервенції дають режимові Кастра виправдання для його крику про загрозу збоку американськими властями. Президент виправдував своє становище знову твердженням, що побільшення совєтською зброєю і військовиками кубинська збройна сила не становить безпосередньої небезпеки ані для З'єдинених Держав, ані інших країн американського континенту та що у випадку, коли б ЗДА рішились на військову інтервенцію проти режиму Фіделя Кастра, то уділена Кубі совєтська військова допомога не гратиме ніякої ролі в остаточному вислідi такої американської інтервенції. Президент твердив, що режим Фіделя Кастра є у поважному клопоті, одначе господарському, як політичному, і тому він намагається мобілізувати по своєму боці кубинський нарід криком про американську небезпеку та дістаний збільшеною допомогу від Совєтів. Водночас Президент заявив, що „коли б зріст комуністичної сили на Кубі почав загрожувати або перешкоджати будь-як нашій безпеці, включно з нашою базою у Квантанамо, нашим доступом до Панамського каналу, нашій ракетній і міжпланетарній активності в Кейп Канаверал або життю американських громадян в цій країні, або коли б Куба пробувала експортувати свої агресивні цілі силою чи погрозами проти будь-котрої країни в цій гемісфері або стала б офензивною військовою базою поважної вартости для Совєтського Союзу, то цей країна зробить все, що треба буде зробити задля охорони власної безпеки і безпеки її союзників". Водночас Президент звернув увагу, що південно-американські союзники ЗДА повинні краще зрозуміти загрозу, яка існує збоку режиму Фіделя Кастра, а також приятелі Америки з НАТО повинні зрозуміти шкоду, яку вони роблять своїми торговельними взаєминами з Кубою Кастра. За негайними коментарями американської преси, ця заява Президента стосувалась головно Бразилії і Мехіка. Президент виразно заповів, що ЗДА виступлять з відповідними внесками на Організації Американських Держав. Водночас Президент заповів дальшу співпрацю з кубинською еміграцією, „які так само бажають собі, як ми, щоб та країна вернулась до світу свободи".

Справа Куби взагалі зайняла львину частину тієї пресової конференції Президента. Крім його окремої вступної заяви, — сім окремих журналістичних запитів стосувались Куби. Президент не дав ясної відповіді на запит, чого треба, щоб теперішню совєтську зброю на Кубі назвати „офензивною" а не „дефензивною". Він признав, що в розмові з кол. през. Айзенгавером була мова й про Кубу, але заперечив, нібито б він просив Айзенгавера, щоб по справі включитися в передвиборчої кампанії. Президент признав, що не тільки Уряд і Конгрес, але й широкі маси народу стурбовані останнім зростом збройної сили Куби внаслідок совєтських доставь.

З інших закордонно - політичних справ, Президент ствердив, що в Берлінській справі нема розбіжностей між американськими партіями і тому вислід осінніх виборів не матиме ніякого впливу на становище Америки в цій справі. — Щодо розвідчих літаків У-2, то Президент заявив, що ЗДА не мають заміру уділити дозвіл Вільному Китаєві чи будь-якій іншій країні на закуп нових таких літаків.

Об'єднані Нації збільшаться знову на п'ять держав

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй рішила 12 ц. м. поручити Генеральній Асамблеї прийняття двох нових держав: Ямайки (Джамейки) і Трінідад - Тобаго. Одноголосна постанова Ради Безпеки запевнює прийняття цих двох нових країн з Карибського обширу до Об'єднаних Націй на найближчій 17-ій сесії Генеральної Асамблеї. На тій самій сесії будуть прийняті також Руанда й Бурунді, східньо - африканські країни, щодо яких Рада Безпеки прийняла позитивні рішення 26 липня ц. р. П'ятою державою, яка буде напевне прийнята, буде Альжир, який проте ще не зголосив свого формального подання, чекаючи на вислід парляментарних виборів, призначених на 20 вересня ц. р., щоб мати легальний уряд. Таким чином вже внедовзі Об'єднані Нації нараховуватимуть 109 членів.

У СВІТІ

● У Південному В'єтнамі переводив інспекцію американських і південно - в'єтнамських військ новий голова штабів об'єднаних штабів ЗДА, ген. Максвелл Тейлор, насправжній автор нової тактики у боротьбі проти тамошніх комуністичних партизанів. Він висловив зелідо впровадження з позитивних вислідів експерименту, переведеного там американською військовою місією; зорганізуванням та узброєнням гірських племен проти комуністів. Уряд президента Нго Дінг Дієма ставився до тих племен неохоче, не довіряючи їм та не притягаючи до співпраці.

● „Нейтральний" прем'єр Ляосу Суванна Фума і прозахідний віце - прем'єр ген. Фумі Носован разом переводять 5-денну інспекційну подорож по Південному Ляосі. У тій малій південно - азійській країні ні-би настав спокій, але комуністи перебрали контролю за цілою північною територією. Большевики ... стерегли свою ненарушену збройну силу та не видалили з неї північно - в'єтнамських військовиків, присланих до Ляосу, нібито як місцевих „повстанців".

● У порті в Еспанії заякорений корабель „Ніна" („Найна"), що є вірною копією 39-стопового колишнього корабля Христофа Колюмба. „Ніна" має повторити подорож Христофа Колюмба з 1492 року вздовж Іберійського півострова впродовж 18-х днів, користуючись такими самими морськими припасами і харчами, як за часів Колюмба й маючи за залогу сімох бородатих моряків.

● Французький президент Шарль де Голь прислав іграшки — механічний потяг і дві ляльки — для трох дітей подружжя Рожера Фіддйон, які разом з дітьми поїздили 22 серпня ц. р. своїм автом по шляху якраз в тому моменті, коли терористи зробили засідку на де Голя й острілюли його авто з скорострілу. Деякі кулі попали в авто п-ва Філліонів, але на щастя поранили лише легко батька родини, що керував автом, яке чудом не впало жертвою великої катастрофи.

В АМЕРИЦІ

● Торговельна Кліринґова Палата обрахувала, що в 1962 му році стейтові податки зібрано в ЗДА на суму дол. 20 600.000.000, а 10 років тому цей податок становив тільки дол 9.900.000,000. У фінансовім році, який закінчився 30-го червня 1962, стейтові податки розділені на все населення ЗДА становили по дол. 112.86, а в 1952 році — по дол. 65.

● Північно - Американська Летунська Оборонна Команда в Колорадо Спрінґс стверджує, що тепер кружляють довкола Землі або Сонця 208 людською рукою зроблених сателітів з чого тільки 48 є активні не діяють, то що це їхні інструменти й радієві апарати в порядку — це уламки ракет або ракети.

● З Москви прислали 5 плетених кошів із пляшками з вином для президента Кеннеді. Ця посилка була заадресована на секретаря рільництва Стю-арта Л. Юдолла, який недавно вернувся з поїздки по СССР де він цікавився совєтським рільництвом.

● В Ню Йорку в Музеї Примітивного Мистецтва відкрито виставку тих всіх мистецьких предметів, які зібрав був син ньюйоркського губернатора — Майкел Рокефеллер на Новій Гвінеї, де він загинув 19-го листопада минулого року. Виставка буде відкрита до 11-го листопада в будинку Музею при 16 Вест 54-та вулиця. На відкритті виставки був губернатор Рокефеллер та сестра покійного пані Мері Стробрідж, яка з батьком їздила на Нову Гвінею шукати за загинулим братом.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіти і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Неминучий хід подій

У Лондоні відбувається конференція 15-ох прем'єрів країн - членів Британійського Коммонвелту та дев'ятьох автономних посілостей Британії, присвячена головно одній справі: переговорам Британії у справі її приступлення до західньо - европейського бльоку шістьох держав, що існує під офіційною назвою Европейська Економічна Спільнота, популярно — Спільний Господарський Ринок. Ця організація має не тільки суто господарський характер, узгіднюючи спільні мита, спільне соціяльне законодавство, спільну плянову продукцію й її збут, але й ставить своєю ціллю тісне політичне об'єднання в широких рямцях Північно - Атлантійського пакту (НАТО). Британія, яка спершу очолювала була окремий семичленний державно-господарський бльок, так званих „Зовнішніх Сім", рішила, з уваги на надзвичайні практичні успіхи СГР і загрозу економічної війни між цими двома організаціями, приступити до Спільного Господарського Ринку. Переговори в цій справі ще не закінчились. Вони мають відновитися 1-го жовтня ц. р. в Брюсселі, і обидві сторони сподіваються щасливого їх закінчення.

Хоч у деяких країнах континентальної Европи, головно у Франції, існують сумніви, чи з приступленням Британії до СГР вдасться провести таке політичне об'єднання, як вони заплянували — з уваги на традиційну обережність британійської політики і на підпорядковування політичних міркувань її економічним інтересам — проте ще більші сумніви зголосили внутрішня опозиція в Британії та члени Коммонвелту. Британія має давні господарські зобов'язання супроти всіх членів Коммонвелту на основі Оттавського договору з 1932-го року про вільну торгівлю між ними. Вправді, участь Британії в Спільному Господарському Ринку зрівнює її з шістьма західньоевропейськими країнами на базі найбільшого упривілеювання, але вдаряє по експорту членів Коммонвелту, які опиняються поза дужками тієї організації. Саме ця справа й стала причиною такого довгого й трудного ведення переговорів.

Британійський прем'єр Геролд Мекміллен переконував на Лондонській конференції представників країн Коммонвелту, що з приступленням Британії до тісного об'єднання Західньої Европи користі з того не тільки для неї, Британії, але й для всіх членів Коммонвелту будуть більші, аніж втрати. Він указував на зріст добробуту внаслідок об'єднання такої могутньої економіки та зріст політичної сили й поваги Заходу Европи і цілого вільного світу. Члени Коммонвелту, територіяльно далекі від Европи, висловлювали здебільша острах за долю Британійської Спільноти, яка стала вільним об'єднанням країн, приналежних колись до Британійської імперії. Прем'єр Канади ствердив, наприклад, що наслідком приступлення Британії до тісного об'єднання з Західньою Европою був би перехід Канади в „американську орбіту", а прем'єр Австралії ствердив, що рахунок за ріст добробуту Британії оплачуватимуть заморські країни Коммонвелту. Однак, ніхто з них не заперечував, що через приступлення Британії до Спільного Господарського Ринку виграє єдність Европи і що постане така нова економічна й політична сила, яка мусить вийти на добро всьому вільному світові.

Народження такої нової сили мусить проходити в болях. Це річ природна і логічна. Але рацію мав старенький прем'єр Джамейки, який заявив, що участь Британії в об'єднаній вільній Европі — це неминучий хід подій. Спасенний хід подій для вільного світу і погубний для комунізму.

Кати вшановують катів

Айхмани — криваві масові душогуби — були продуктом не тільки гітлерівського тоталітаризму. Своїх Айхманів, які безоглядністю й жорстокістю перевищили кривавого ката жидівського народу, випродуковує безупину також і комуністичний тоталітаризм: жорстокими злодіяннями, ріками крови, гекатомбами жертв — розстріляних, позакатованих у совєтських тюрмах і концтаборах, записані в історії імена Дзержинського, Ягоди, Єжова, Берії, Сєрова і їхніх повелителів — оберкатів Сталіна і Хрущова. Різниця між гітлерівським Айхманом і його совєтськими прототипами тільки та, що у вільному світі Айхманів справедливо карають, а найбільш жорстоких з-поміж совєтських масових душогубів возводять в герої, прославляють, як „лицарів революції".

Одним із найжорстокіших совєтських Айхманів, зачинателем і творцем комуністичного терору, організатором совєтської народовбивчої системи був Фелікс Едмундович Дзержинський. Виходець із польського роду, зрадник польської справи і ліквідатор польського революційного руху, Дзержинський став з самого початку по боці ленінських большевиків і в нагороду за свої заслуги, безоглядність та „революційну твердість" був призначений 1917-го року — після приходу большевиків до влади — головою Всеросійської Чрезвичайної Комісії — ЧК, що її назвали большевики „караючим мечем революції". На цьому пості „залізний Фелікс" цілком себе оправдав. За п'ять років кривавої роботи, 1918 - 1922, Дзержинський записав у свій революційний „рекорд" по лінії „боротьби з контрреволюцією, саботажами та спекуляцією" — 1.861.568 розстріляних, не враховуючи мільйони ув'язнених і депортованих на Північ та на Сибір. Безоглядним терором добився цей совєтський кат не тільки здушення різних спроб резистансу, передусім численних українських повстань, але й „встановлення порядку" в совєтській індустрії і залізничому транспорті, що на їх керівника він був призначений 1924-го року. Сотні тисяч знищених родин, мільйони жінок і дітей позбавлених чоловіків і батьків, а разом з цим даху над головою і прожитку — були безпосереднім наслідком терористичних дій цього Ленінового соратника, що не визнавав ніяких законів, ніякої юстиції, а знав тільки „революційну розправу з ворогами партії і совєтської держави".

У 85-ліття з дня народження Дзержинського криваву пам'ять його вшановано урочистими засіданнями у Москві і в інших містах СССР 11 вересня ц. р. доповідями про „мужність", „безстрашність" і „героїзм". З тієї ж нагоди появилися в „Правді", „Ізвєстіях" та усіх інших совєтських газетах гльорифікаційні статті про „непохитного лицаря революції", „вірного сина комуністичної партії", життя якого було, мовляв, суцільною боротьбою за визволення трудящих, за встановлення комунізму. Не згадуючи про мільйони безневинних жертв створеної Дзержинським чекістської системи, совєтські журналісти намагаються представити Дзержинського як незвичайно добру та справедливу людину, яка суворо розправлялася з своїми підлеглими, коли хтось із них посмів ударити підсудного, як людину, яка безмежно любила дітей . . .

Гльорифікація кривавого Фелікса свідчить про те, що режим Хрущова, як і колись режим Сталіна, продовжує започатковану Леніним і Дзержинським політику терору супроти поневолених комунізмом народних мас, і що він готовий застосовувати випробувані методи боротьби з „контрреволюцією, саботажами і спекуляцією" кожного часу, як тільки виникне для цього потреба.

М. Чировський

НА ГОСПОДАРСЬКИХ ОБРІЯХ

Побоювання щодо ринкової рецесії восени цього року помітно зменшилося, хоч економічне положення ЗДА ще вповні не вияснилося, тобто ринкові процеси ще не закріпилися на такому рівні, щоб можна було сказати, що вони збалянсувалися і що будьяка небезпека господарської знижки цілковито проминула.

Одначе, порівнюючи сучасне загальне положення американської економіки та її складових частин — виробництва і торгівлі — з тим, яким було воно два роки тому, восени 1960-го року, коли розгорталася рецесія після Дня Праці — можна доглянути в деяких даних більший оптимізм щодо розвитку господарських процесів на найближчих кілька місяців.

І коли рецесію в 1962-му році дійсно відвернено, тоді вона імовірно мала б прийти, згідно з коньюнктуральною часовістю, восени 1963-го року, тобто від сьогодні за дванадцять місяців — чи за три роки після останньої ринкової знижки.

Про те, що ринкове положення менше загрожене рецесією, свідчать такі показники, як індекси загальної економічної дії, виробництво сталі, індустріяльні замовлення, продаж фабрикатів, продукція електричної енергії та видобуток нафти, вантажний транспортовий волюмен, гуртова торгівля та її ціни.

Усі ці ділянки економіки виявляють ріст і поліпшення в порівнянні з тим положенням, в якому вони були рік і місяць тому. Незначно поправилися й ціни на біржі, зокрема на акції - „стаки".

Спадок у продажовому волюмені автомобілів сезоново пов'язаний із прискореним випуском нових моделів на 1963-ий рік.

Неприємним є, одначе, факт обниження продажу в роздрібній торгівлі, бо ж споживач займає ключове становище на ринку. Його відмова купувати може важко пошкодити цілості господарських процесів. Його готовість купувати — запорука росту народного господарства.

Зіставляючи нинішній рівень приватного (цивільного) попиту на добра та послуги із рівнем, на якому стояв цей попит у періодах після рецесій 1953-54, 1957-58 і 1960-61 років, треба признати, що тепер він дещо нижчий і ріст його повільніший. Також сьогодні споживач куди менше користає з кредиту, як у минулих порівняльних періодах.

Але внаслідок збільшених, хоч і дефіцитових федеральних та стейтових видатків, приватні прибутки знову зросли пересічно на 2%; середній прибуток американської родини сягає 5.700 долярів річно. Ріст прибутків зміцнює купівельну силу споживача і рівночасно спричиняє підвищення цін, але без інфляційної пресії — погоджуються економісти.

Беручи до уваги всі ці фактори, можна прийняти, що, відсунувши небезпеку ринкової рецесії, наступні місяці матимуть сприятливу коньюнктуру, але без познак якогось надзвичайного росту — просперитету.

Без сумніву, зменшення небезпеки рецесії треба завдячувати заходам уряду, зокрема податковим полегшам для підприємців, що уможливили нові капіталовклади та часткову модернізацію підприємств, і урядовим плянам щодо реформи податкової системи. Внаслідок цього американська спільнота заспокоїлась після краху, якого зазнала була біржа.

Надзвичайно важливою, передусім для обох американських континентів, подією є приготування в Ню Йорку нового міжнародного кавового договору. Його ціллю є збільшення купівельної спроможности країн — продуцентів кави. Це, так би мовити, підтримка реалізації ідеї Союзу для Поступу.

Внаслідок цього договору ціни на каву в ЗДА можуть зрости, а її продукція в країнах Південної Америки скорочуватиметься. Договір має також виключити будь-яку дискримінаційну практику на кавовому ринку. Зокрема, країни Европейської Господарської Спільноти мали б припинити практику вирізнювання кавового імпорту з Африки коштом Америки. Кажуть, що цей договір мав би бути взірцем нової форми тісної міжнародної господарської співпраці.

Де Ґоль приготовляє зміну французького уряду

Париж. — Французький президент Шарль де Ґоль покликав до уряду в характері міністра інформації останнього французького високого комісаря в Альжирі Кристіяна Фуше. Загально вважають, що де Ґоль має на увазі призначення Фуше новим прем'єром, у випадку, якщо французький парлямент виступить з гострою опозицією проти пляну переведення всенародного плебісциту у Франції в справі зміни конституції, яка вможливила б вибори президента Франції в загальному голосуванні. В такому випадку — пишуть коментатори — де Ґоль не буде розв'язувати парляменту, а призначить нового прем'єра на місце Жоржа Помпіду. Дотеперішній державний секретар для справ інформації Ален Пейрефіт став міністром для справ репатріянтів, а референт цих справ Роберт Булен став директором бюджету в міністерстві фінансів. 50-річний Кристіян Фуше виявив великі здібності, гарт духа і передбачливість на становищах плянувальника політичної унії для шістьох держав Спільного Господарського Ринку і, пізніше, останнього високого комісаря в Альжирі, де мав проти себе фанатичних французьких екстремістів та альжирсько - арабський хаос. Щодо створення окремого міністерства для репатріянтів, то слід згадати, що з Альжиру втекли до континентальної Франції 600.000 французів, створивши цим для французьких властей надзвичайно важку господарську та політичну проблему.

АТЕНТАТИ ПРОТИ ДЕ ҐОЛЯ

Париж. — Коли пишемо ці рядки, преса й радіо ґудуть про арештування п'ятьох учасників атентату на де Ґоля 22-го серпня ц. р. Це, безперечно, сенсація, бо протягом двох тижнів поліція абсолютно нічого про це не сказала, і виглядало, що вона не може собі дати ради. А шептана пропаґанда противників де Ґоля знову пустила чутку, що цей атентат був симульований, щоб — мовляв — здобути генералові більше популярности перед його поїздкою до Німеччини.

Саме, мабуть, тому надано такого розголосу цьому арештові, і сам міністер внутрішніх справ скликав пресову конференцію, на якій заявив, що прізвища решти — шести — учасників атентату відомі. Відомо також міністрові, що атентат був наказаний з-за кордону. Ким саме — міністер не сказав, але незабаром це виясниться, бо арештовані доволі легко признаються до багатьох справ. Невеликий ідейний багаж мають праві противники де Ґоля, і тому вони поспішають злагіднити свою кару повним признанням.

Розголос цьому арештові надано ще й тому, що якраз напередодні пресової конференції, про яку згадано вище, закінчився у старовинному містечку Труа процес п'ятьох учасників атентату на ген. де Ґоля, що його виконано у вересні минулого року. Підсудні, а вірніше сказати кола, які цей атентат зорганізували, намагалися всю справу звести до сміху, тримаючись давно устійненої лінії, мовляв — атентат минулого року також був симульований і виконаний з відома охорони президента Республіки.

Під час слідства підсудні нічого подібного не говорили. Скидали все на того організатора, що його не зловлено і заочно засуджено на досмертну в'язницю. Заступник же його, Манурі, мотивував свою участь і наказ натиснути на ґудзик, щоб викликати вибух заложеної на дорозі бомби — „ідейними мотивами": злякати де Ґоля в його альжирській політиці. Та й то — мовляв — не було в нього наміру вбити президента, бо бомба і не мала вибухнути . . .

На процесі Манурі подав справді забавну історію. Він твердив, що його до атентату притягнув якийсь пан Сімон, заявляючи, що це атентат симульований, виконується в порозумінні з охороною де Ґоля, і учасникам його запевнена некаральність. Ця його заява була синхронізована із заявою, яку листовно склав „пан Сімон".

Голова трибуналу відчитав листа від „пана Сімона", в якому той розповідає, що він — промисловець, старшина резерви і навіть кавалер Почесного Легіону. Великий ґоліст, він, мовляв, співпрацював з контррозвідкою і був у контакті з начальником охорони де Ґоля. Вони доручили йому шукати знайомств у правих колах, що стояли за „французький Альжир". Отак він познайомився з Манурі. Одного разу начальники охорони де Ґоля почали йому жалітися, що генерал не дбає про свою безпеку, не погоджується на підсилення охорони, а це ж небезпечно. Щоб налякати генерала й змусити його погодитися зміцнити охорону, треба симулювати атентат. І тоді „пан Сімон", як вірний ґоліст, запропонував Манурі виконати симульований атентат.

Ясно, що за цю неймовірну історію вхопилася оборона, жадаючи доповнення слідства, а крім того поставила вимогу — покликати, як свідків, старшин охорони ген. де Ґоля. Одначе замішання довго не тривало. Прокуратор запропонував покликати на свідків згаданих старшин, але рішуче не погодився на протягання процесу будь-яким доповнюванням слідства, що й так тривало повний рік. Суд цю пропозицію прокуратора прийняв, і процес пішов далі.

Ясно, що старшини охорони заявили, що історія Манурі з „паном Сімоном" — вигадка, від якої, як кажуть французи, можна заснути навстоячки. Один із старшин слушно заявив: чи можна собі уявити охоронника, відповідального за безпеку голови держави, який погодився б на таку симуляцію? Адже автомашина президента їде із швидкістю 120 кілометрів. Будь-який вибух може її перекинути, а до того ж шофер легко може втратити при цьому контролю над машиною. На таке ризико нормально думаюча людина не піде.

Експерти потвердили, що бомба не вибухла лише тому, що лежала кілька днів у піску і вибухова речовина замокла. Інакше вибух був би такий, що напевно розторощив би машину.

Справа ясна. Ясна вона була й присяжним, і вони тільки взяли до уваги, що атентат не вдався. Тому Манурі дістав 20 років в'язниці, його три спільники — по 15, а один спільник — 10 років.

Так розвіялась леґенда про симульованість атентату. Арештування п'ятьох учасників другого атентату незабаром розвіє й другу леґенду. Атентати — це не жарти, і викрутитися від відповідальности не легко. Згідно з новими зарядженнями щодо судівництва, атентатники стануть перед судом десь за місяць. І напевно дістануть суворі кари. Не лише тому, що йде про замах на голову держави, а й тому, що надто зросла тепер злочинність. Ґанґстерський напад, політичне вбивство чи просто вбивство, включно з атентатом на голову держави — стали звичайною річчю. А-ле ж ми живемо в мирний час і маємо право на почуття безпеки.

Прокуратор в Труа підкреслював, що говорить він не про замах на голову держави, а про замах на суспільний порядок. Атентатники на де Ґоля минулого місяця обстріляли машину, в якій їхала й дружина генерала. Обстріляли й другу машину, в якій їхали охоронники. Адже це нечуване в політичній практиці — вбивати дружину політичного противника. Тепер же стало жалюгідною модою стріляти при першій нагоді, не зважаючи на те, хто впаде жертвою куль. І коли гинуть жінки, діти, немічні старці, то це нікого не зворушує, і адвокати говорять про політичні пристрасті, як про пристрасті шляхетні, забуваючи, що шляхетність тепер відійшла на далекий плян.

Та чи не винні в тому рішуче всі? Адже ми дуже часто говоримо про поступ, маючи на увазі збільшення кількости фриджидерів та телевізійних апаратів. Всі ми замало на моральний бік нашого життя звертаємо уваги.

О. Д-вич

Студенти-українці і ЮСНСЕЙ

Кожного року в серпні при одній з середньо - західніх університетів відбувається всеамериканський конгрес студентів, що є членами ЮСНСЕЙ — United States National Student Association.

У цих конгресах беруть участь визнані учені, виховники і державні провідники. В своїх доповідях вони дають напрямні студентам у справах науково - академічних, всесвітніх та національних змагань і вислухують думки студентів. В останньому Конгресі в університеті Огайо Стейт взяли участь: віцепрезидент СУСТА Богдан Футей, голова комісії середньошкільних студентських справ СУСТА Любомир Зобнів, голова комісії академічних справ СУСТА Люба Купчик та голова Фонду Катедри Українознавства Таня Матійців.

Щоб українські студенти могли мати рішальний голос у цих конгресах, здобувати для своїх організацій та для української суспільности в ЗДА користі і причинятися до визволення України, щоб ця праця українського студентства була систематичною і успішною, делеґація СУСТА уважає за доцільне і конечне:

1) Щоб Союз Українських Студентських Товариств Америки — СУСТА — кожного року делеґував своїх представників на конгрес ЮСНСЕЙ і також на поконгресовий міжнародний табір;

2) Щоб українські студенти коледжу св. Василія в Стемфорді, Менор Коледжу для жінок у Філядельфії та Українського Технічного Інституту в Ню Йорку вступили в члени ЮСНСЕЙ і вислали на конгрес своїх делеґатів;

3) Щоб українські студенти всіх інших коледжів і університетів стали активними членами в своїх „class" — організаціях, вступили в члени студентського правління — student government і стремили до вибору на відповідальні і провідницькі пости. З-поміж них вибирають делеґатів на річні конгреси ЮСНСЕЙ;

4) Щоб централя СУСТА завжди була в контакті з централею ЮСНСЕЙ у Філядельфії і щоб рік-річно відбувала свої сходини і вирішувала питання, які будуть предметом нарад на конгресі ЮСНСЕЙ;

5) Щоб клітини СУСТА були в контакті і співпрацювали з районовими відділами-членами ЮСНСЕЙ. Для цього треба, щоб голови клітин (клюбів, товариств) СУСТА звернулися по інформації про найближчі до них клітини ЮСНСЕЙ на адресу:

United States National Student Association, 3457 Chestnut Street, Philadelphia 4, Pa.

6) Щоб редактори „Горизонтів", „Студентського Слова" та ін. діставали інформації і запрошення на тижневі з'їзди редакторів студентських часописів, що відбуваються кожного року перед конгресом ЮСНСЕЙ. Щоб ці редактори привозили із собою на з'їзди свої видання, влаштовували з них виставки і роздавали їх редакторам інших видань та делеґатам Конґресу;

7) Кожного року ЮСНСЕЙ спонзорує Foreign Student Leadership Program FSLP повні стипендії закордонним студентам на річний побут в ЗДА. Українські студенти з Европи, Арґентини і Австралії могли б також з цих стипендій користати.

8) Щоб рік-річно Управа СУСТА порозумівалася із східньоевропейськими централями в ЗДА і скликала наради повноправних представників, щоб під час конґресу ЮСНСЕЙ відбувати наради і устійнювати плян координації у виступах на конґресі, а також намічувати плян тактики в міжнародних справах;

9. Треба згадати, що українські студенти-мистці можуть здобувати грошові нагороди, якщо братимуть участь в конкурсі National Student Art Exhibit.

Ці думки є вислідом нашої участи в 15-му конґресі ЮСНСЕЙ.

Делеґація СУСТА

I. Світ

ПОДОРОЖ НА ЗАХІД

(4)

Не раз під час подорожі виймаєш книжку або журнал, але де там читати! Перед очима розгортаються щораз нові краєвиди, ніби два кінофільми, а ви дивитеся на них, сидячи між двома екранами. Ось ліс підступив до залізниці й потічок біжить попри рейки. А на бережку на задніх лапах сидить бобер, підпираючись своїм чудернацьким хвостом. В зубах у нього досить великий патик. Він спокійно дивиться на потяг і чимчикує далі до своєї греблі. Не перший раз доводилося нам бачити цього лісового інженера за працею.

Під вечір ми дісталися до Парадайзу, останньої зупинки в Монтані. Переводимо стрілки годинників назад на одну годину: це вже буде тихоокеанський час. Гори обступили нас навкруги, ми на висоті двох з половиною тисяч стіп. Потяг поминув греблю Кабінет Горди і — ми вже в західньо - північному стейті Вашинґтон.

Уночі коротка зупинка у Спокейні, королівському місті, що є ніби брамою до величезного басейну р. Колюмбії.

Після м. Паско ми перейшли на іншу залізницю і до самого ранку їхали долиною Якіма, що славиться своїми садами, де доспівають яблука „Делішес". На 50 мільйонів долярів продається щороку в Америці і закордоном цих яблук. Долина Якіма має 417.000 акрів і заводнюється зрошувальною системою ріки Колумбії.

Вранці ми переїхали „найвищу точку" — тунель довжиною дві милі, на висоті 3 тис. стіп, і почали з'їздити вниз по схилах Скелястих гір вздовж Зеленої річки. Потяг, гуркочучи на мостах, біжить то одним, то другим берегом. Чиста, прозора вода гірської річки, густий ліс, високі мальовничі скелі, хутірці — годі відірватися від вікна вагону.

Східній Авбурн — остання зупинка перед Сіяттлем. Був чудовий ранок, під скелями лежали довгі тіні, пінилась вода в річці, набігаючи на пороги, щоб далі знов спокійно плисти; віддзеркалювати небо і ясноЗелені з блакитним відблиском сосни.

Потяг рушив, ми залишили долину і незабаром опинилися на широкій рівнині. А о 8-ій годині ранку уже були на стації, знайомій нам з минулих поїздок. Група наших родичів чекала на гостей зі сходу. Три з половиною тисячі миль залишилося позаду.

***

Зі стації Юніон, бо в Сіяттлі є дві стації, одна біля одної, ми поїхали до північної дільниці. В дорозі переїхали міст, перекинутий через канал Вашинґтона. Перед очима розкрилась широка панорама на це місто — „Королеву Північного Заходу".

У Сіяттлі, як ніде, вчувається мені зв'язок з 33 роками, проведеними на Далекому Сході. Тут неначе звучать далекі голоси незнаних народів, що доносяться з інших континентів.

На заході місто доходить до великого озера Вашинґтона, за яким підносяться Каскадні гори; на півночі видніє гора Бейкер, а на півдні понад хмарами — могутній верхшок гори Рейньєр.

Місто досить велике — понад 600 тисяч населення; стільки ж мешкає в околицях. Чудовий порт, в якому можуть розташуватися до 90 океанських кораблів. Риба, ліс та інші продукти землі — предмет торгівлі та життя цього міста. Фабрика літаків Боїнг, де працює 30 000 робітників, головний підприємець Сіяттлу.

Оглядаючись навкруги й слухаючи пояснень нашого чичероне, я думав: як же воно сталося, що саме тут народилося і так швидко виросло це місто? Очевидно, на цей запит можна дістати відповіді тільки з книжок.

Отже, у листопаді 1851 р. шхуна „Екзакт" з Портленду, Мейн, зайшла до протоки Пуджет-Завнд, об'якорилась і 25 членів її залоги і пасажирів поплили човнами до берега. Серед них було 12 дітей. Вони прибилися сюди, шукаючи кращої долі. Так почалося життя нових колоністів.

Нова оселя дістала назву Ню Йорк з додатком „алкі" — індіянське слово, що його можна перекласти як „подібне", „нібито". Сьогодні це є західня частина міста, що має пляж Алкі та ріг Алкі.

Перша зима для переселенців була дуже тяжка, але якось вдалося її пережити. Навесні до берега приплив бриг „Леоніза", капітан якого шукав дерева для новобудов у Сан-Франсіско, яке переживало тоді золоту лихоманку. А тут понад берегами шумів ліс — високі спруси з блакитно-зеленими, колючими голками, пахучий „дґлас фір" — смерека, з жовтаво-зеленими шпильками, гемлок, червоний кедр, пушиста біла сосна, яка свої голочки пов'язувала по п'ять разом...

За 16 днів праці цілі гори деревини зложено було на березі. І так почався тут лісовий промисел.

У лютому 1852 р. поселенці перебралися на інше місце, на берег сучасного Еліотбея, центральної частини Сіяттлу. Тоді до них прийшли двоє незнаних людей — індіянський ватажок на ім'я Сіяттел і доктор Дейвід Мейнард. Цей останній і був фактично тим, хто зорганізував місцеву громаду. Його всі поважали та любили, і не було тоді ворожнечі між поселенцями та індіянами, як то водилося в інших місцях.

Доктор Мейнард заснував шпиталь, відкрив крамницю, торгував і лікував. Нове містечко він запропонував назвати ім'ям свого друга, індіянського ватажка. Той не погоджувався на це, бо боявся, що після смерти його душа не зможе знайти собі спокою, якщо населення міста буде погано жити. Але докторові вдалося його намовити, і місто дістало свою теперішню назву.

Уже в 1861 р. був заснований в Сіяттлі коледж, в якім проф. Джансон викладав усі науки. Він плавав у човні по затоках і закликав молодь учитися, при чому обіцяв, що в коледжі можна навіть трохи заробити, рубаючи дрова.

***

Положення міста над морськими затоками накладає на нього своєрідний кольорит. Ось тут біля берега на скелях примостився ресторан, і його широкі вікна дивляться на тисячі вогнів, що виблискують на темних схилах гір. Між тими вогнями по широких шляхах наче сиплються безконечними потоками світлячки-авта.

БОРИС ГОМЗИН

(З нагоди його 75-ліття)

Борис Гомзин

З ім'ям Бориса Гомзина зв'язана довга і трагічна епопея, яку пережив український народ в роках національної революції, яку пережила українська еміграція від самих її початків, поразки у визвольних змаганнях, і до сьогоднішнього дня. Як старий самотній дуб, що витримав не одну жорстоку хуртовину, живе тепер полковник Борис Гомзин у Німеччині, в малому селищі, з жменькою українців. Довгими роками підточують тіло полковника хвороби, а найдошкульніша з них туберкульоза, що не раз приковувала його до шпитального ліжка. Але вояцького духа його ніяка недуга ще не зломила.

Вояк, поет, філософ, публіцист і провідний політичний діяч, Борис Гомзин і сьогодні не кидає пера, живе цікавлячись усім, що діється в світі. Ще недавно писав він у приватному листі:

„22-ий з'їзд совєтської компартії постановив спорудити в Москві пам'ятник забитим безвинно Сталіним його співробітникам - комуністам. А хто й де поставить пам'ятник жертвам комунізму, що їх число перевищує десятки мільйонів? Ці жертви комуністичного терору вмерли за Свободу. Отже, найбільше личить такий пам'ятник спорудити в Америці, що її історія — це боротьба за свободу, про що каже кожному прибульцеві туди статуя в нюйоркському порті. А нам, українцям, слід узяти в свої руки ініціятиву щодо спорудження такого пам'ятника. Це мав би бути Хрест на вершку якоїсь гори, що її відвідують багато туристів. Думаю, що мадяри, чехи, словаки, румуни, болгари, латиші, естонці, литовці, білоруси, народи Кавказу й Середньої Азії піддержать цю ініціятиву . . ."

Полковник Б. Гомзин, якому не так давно минуло 75 років, боліє душею за українську справу так само, як понад 40 років тому, коли з останніми відділами Української Армії переходив через Збруч, щоб далі воювати з московськими большевиками гострим пером і разячим словом.

Народжений 20 серпня 1887 року на Поділлі, на батьківському хуторі коло Саврані, Б. Гомзин пройшов путь тієї нечисленної української інтелігенції, яка пізніше стала залізним хребтом наших визвольних змагань у роках 1917—1921. Гімназія в Єлисаветі на Херсонщині. Одеський університет, з якого він перейшов до військової кавалерійської школи, старшинська служба в гусарському полку . . . В 1917 році він уже командир 1-го Українського кінного полку, а в 1918 році, у вихорі революційних подій, як рядовий вояк Слобожанського Куреня, боронить Київ від муравйовських банд. У 1919 році працює Борис Гомзин у штабі Правобережного фронту, далі при военному міністрі, ще далі він — помічник командира 9-го стрілецького полку. У 1920 році Борис Гомзин стає штабовим старшиною при головному комісарові України, помічником начальника Розвідчої Управи, а в 1921 році — віцедиректором Політичного департаменту Міністерства Внутрішніх справ, одночасно виконуючи обов'язки начальника Відділу Зв'язку з повстанцями на Україні. Того ж року Борис Гомзин відійшов від військової діяльности і цілковито віддався праці письменника і журналіста.

У Чехо-Словаччині Борис Гомзин закінчив Український Педагогічний Інститут з титулом доктора. В тих роках був він „вісниківцем", редагував журнал „Студент" і чесько - український часопис „Ukraina".

У 1938 році Б. Гомзин переїхав до Берліну, де аж до 1945 року виконував функції начальника Союзу Гетьманців-Державників і редагував журнал „Нація в Поході". У 1945 році, після трагічної смерти гетьмана Павла Скоропадського, перебрав він пост реґента до часу, коли провід Гетьманського Руху перейняла вдова покійного гетьмана.

Поетичний доробок Бориса Гомзина невеликий — збірка віршів „Тройзілля" (1928), поема „Лови", видана як підпільне видання Організації Українських Націоналістів, філософічна поема „Еклезіяст", драма „Кров кличе". Окремою збіркою вийшла книжка його оповідань „Прокляті часи". Свої поезії друкував він у „Літературно-Науковому Віснику" у Львові, в „Самостійній Думці" в Чернівцях, у „Студентському Віснику" і „Новій Україні" в Празі, у „Веселці" — в таборі інтернованих у Польщі. Цими своїми поезіями, патріотичними і гуманістичними, закликав Б. Гомзин любити Україну, вірити у її відродження і прийдешню славу. Вони актуальні й нині, бо ще й досі чути в них далекий відгомін бою і ще живий в них голос вояка - філософа, що на смертельному побойовищі не склав зброї.

Як публіцист виступає полковник Гомзин під псевдонімами Мирона Бурянищі і Нового Сковороди (Newfryinган). Його „Єретичні думки" і „З щоденника", що друкуються в „Шляху Перемоги" і „Віснику" ООЧСУ — це блискучі памфлети - есеї, в яких автор шукає синтези національного світогляду і порушує болючі проблеми суспільно - громадського і політичного життя. В цих есеях, насичених терпким сарказмом чи перейнятих тонкою іронією, Борис Гомзин з однаковою увагою аналізує дрібні еміґраційні справи, питання світоглядово - філософічні і справи міжнародного політичного характеру. А ще є вони, Гомзинові есеї, високим зразком української публіцистичної мови.

В 1957 році вийшла в Ганновері, в Німеччині, книжка Б. Гомзина „Большевизм — органічне московське явище (З щоденника людини, що її оточення не розуміє, не хоче або й не може розуміти)", в якій він піддав глибокій критиці структуру московського комуно - большевизму і розкрив коріння, з якого зводилася ментальність московських большевиків.

Але ніколи не цурався полковник Б. Гомзин і звичайної, щоденної „малої праці". Знають і пам'ятають його з таборів нові й старі еміґранти, як читав він лекції, редаґував у Білефельді таборовий часопис „Наша Пошта", був порадником і учителем молоді.

Недавно писав він у гірко-іронічному тоні з Німеччини:

„Я тепер нічого вже не пишу, поставив точку або, як казав колись військовий старшина 1-го Уральського козачого полку, коли відходив на сталу „льґоту": „Службу Його Величества на крючок!" А ось забандьорилося мені написати прикладене при цьому. Може по смерті моїй це надрукують. Це буде ніби голос з того світу . . ."

Гірка іронія, що криється в цих словах — зрозуміла. Довгий, небезпечний і дуже болючий шлях — і завжди попереду! — зверстав полковник Борис Гомзин у своєму житті. Чимало ураз, дошкульних колючок і глибоких ран залишилося в його гарячому серці. Тож побажаймо йому з нагоди його 75-ліття ще довгих років життя і плідної праці, побажаймо йому, щоб горів — не вгасав його дух, щоб не занепадали його фізичні сили.

В. Давиденко

Річний концерт учнів УМІ в Клівленді

Дев'ятий Річний Концерт учнів Українського Музичного Інституту в Клівленді Огайо відбувся з кінцем навчального року 22 червня. Мило вражала поведінка здисциплінованої ріжної віком молоді, яка прибула до Українського Дому, щоб зустрітися з батьками й громадянством, та пописатися музичним знанням, набутим від таких педагогів, пань Марії Грушкевич, Ірини Винницької, Дарії Микити — фортепіян, та пана Мирона Шияна — скрипка.

Учні сиділи на передових місцях залі, по черзі виступали на сцену у взірцевому порядку, відтворюючи на фортепіяні або скрипках музичні твори таких світових композиторів як: Томпсона, Шаума, Аарона, Шуберта, Васра, Бурґміллера, Діябеллі, Баха, Бетговена, Ґріґа, Шопена, Шумана, Мазаса, й інших, та українських композиторів Барвінського, Безкоровайного, Фоменка, Косенка, Лисенка, Майбороди та Савицького.

Зі списка композиторів видно, що програма була велика, а виконувало її 50 учнів.

Концерт складався з двох частин. В першій частині виступали учні початкуючі й середно заавансовані як: Марта Бородайко, Фібі Лін—японка, Олюня Андрієвська, Мирослава Теслюк, Христина Гук, Ольга Калушка, Таня Єзерська, Галина Яцишин, Андрій і Соня Павлишин, Дарія Данилишин, Роман Глоговський, Стефан Сагайдак, Ігор Квіт, Анна, Рома й Юрій Фаріон, Дзвіня й Чічка Орловські, Марія й Галина Малюци, Христина й Ліда Куcяка, Богдан Піхурко, Ростислав Мельник, Люба Росул, Юрій Ломницький, Дарія Русин, Ярослав Сивий, Е. Фебенич, Ліда Боднар, Юрася Стефаник, Ярослав Панас, Петруся Собчак й Юрій Макогін.

В другій частині пописувалися заавансовані Олюнька Винницька, Марта Данилевич, Джіні Муракамі — японка, Мирослава Баслядинська, Орест Василюк, Оксана Грушкевич, Марія Сидір, Марта Савчак, та Ігор Турчиневич — фортепіян, а Катря Шолудько та Галина Стрілець — скрипка.

Початкуючі й середно заавансовані учні проявили багато музичних здібностей. Це було наявне, що вивчення виконуваних, музичних творів, відбувалося під умілою кермою педагогів. Майже всі виконавці музичних творів на фортепіяні виказали: вичуття такту, легкість і певність ударів, знання динаміки й рітмики, та опановану техніку укладу пальців.

Деякі учні більш чуттєвої вдачі грали з чуттям, що приємно вражало слухача. У вище заавансованих учнів слід відмітити, що через довщий протяг часу гри на фортепіяні й скрипках, під постійною кермою того самого педагога, проявили не лише здібність і музичне знання, але і любов до музики.

Як мило слухати гру, віддану з чуттям, подивляти легкість бігу пальців по клявішах, чи струнах, яких і лише краса тонів і повна гармонія. І якраз добра техніка виконання музичного твору, створює у слухача красу мелодії, вартість твору, та поняття про музичну здібність виконавця, що можна було бачити в заавансованих учнів: скрипка — Галина Стрілець, фортепіян — Марта Савчук, Олюнька Винницька, Оксана Грушкевич, Джіні Муракамі а особливо Ігор Турчиневич.

Якщо вони продовжуватимуть музичні студії на будуче з таким завзяттям як дотепер, то можуть дати запоруку, що стануть в ряди носіїв української музичної культури.

Скрипковий відділ виказав у дітей мале заінтересування. Можливо, що скрипка, як найтяжчий музичний інструмент до вивчення техніки відтворювання чистого тону в кожних позиціях і тонаціях, в чому то краса й мистецтво у грі на скрипці, не зуміла приєднати собі охочих до науки.

Коли добро дитини лежить на серці кожному з батьків, а ще в теперішних часах, де ззовні чигають на неї від'ємні виховні впливи, даймо дитині змогу зайнятися чимсь благородним.

Посилайте своїх дітей на науку музики, бо вона ушляхетнює людину, приходіть на їх концертові виступи, слідкуйте за їх поступами в науці та відкривайте в них музичні таланти.

Перед УМІ в Клівленді 1963-го року — 10-ліття його існування. За дев'ять літ своєї праці, педагоги — музики зуміли вдержати УМІ на відповідній висоті музичної школи з поважним числом учків. Кожного року є щораз кращі успіхи в науці, та краща поведінка учнів на концертових виступах. Це позитивний вислід виховно-музичної праці педагогів.

Тому, своєю співпрацею допоможім гідно відсвяткувати в слідуючому році ДЕСЯТИЛІТТЯ УМІ в Клівленді.

Маріян Дуб

● **Біля Оснабрік** в Західній Німеччині застрайкували робітники у великій фабриці паперу. Коло 400 страйкарів заблькували шлях до фабрики вантажними автами та намагались перевертати авта страйколомів. На цьому тлі прийшло до затяжних бійок між прихильниками та противниками страйку.

● **11-го вересня** ракета „Марінер II", яка летить в напрямі до Венери, попри яку має летіти 15-го грудня, була віддалена від Землі на 2,500,000 миль. Ця 447 - фунтова ракета передає правильно ясні радіові сигнали на Землю.

Загальні збори чоловічого хору „Сурма" в Сиракюзах. Н. Й.

Загальні Збори чоловічого хору „Сурма" в Сиракюзах, Н. Й. відбулися 17-го червня 1962 р., на них перевибрано на голову п. Романа Шарана.

Від 2-го лютого 1956 р. досьогодні гомонить українська пісня хору „Сурма". Організаційна праця п. Юліяна Войтовича, який найбільше причинився в початках хору, не пропала, бо хористи поставили собі за ціль плекати українську пісню та вести громадську діяльність. Під проводом своїх диригентів, інж. И. Гапія, п-ні О. Кокодинської з Ютики та тепер Зенона Мягкого, хор „Сурма" за час свого існування записався гарними успіхами у культурному житті нашої громади, беручи участь в різних імпрезах, академіях та концертах. І сусідні громади в Ютиці, Обурн, Коговз, Геркімер, Боффало і інші, часто втішаються мистецькими виступами нашого хору. Хористи виконують цей почесний обов'язок сумлінно і жертвенно, як пристало на свідомих громадян.

Сьогодні хор „Сурма" має 35 співаків. Спеціяльну подяку належиться зложити пані Христині Чорній з Ютики за фортепіяновий супровід та пп. Я. Сокирникові, І. Весоловському, М. Косянові, і М. Ватанишинові, які мешкають в Оборн (віддаль 30 миль), але з любови до рідної пісні вони підсилили хор і завсіди являються на пробах і виступах.

Віримо, що під вмілим головством п. Романа Шарана, при співпраці і зусиллях хористів, мистецький керівник п. Зенон Мягкий піднесе ще вище хорове мистецтво „Сурми", бо його знання і любов до української пісні відкривають йому нові перспективи.

На загальних Зборах ухвалено на добродійні цілі: Минуло два роки з дня смерти сл. п. Степана Бандери і стоїмо перед близьким процесом його вбивці — на кошти процесу 10 дол.; Діяльність АБН загрожує російсько-большевицькому імперіялізмові, і бореться за розподіл Совєтського Союзу на самостійні держави, і на цю ціль 10 дол.; За нами роки довгого перебування на чужині, а могили братів — дивізійників невпорядковані або стоять перед загрозою ліквідації, на „Охорону Воєнних могил" 25 дол.

Своїми невеликими жертвами, закликає хор інші товариства і організації складати датки на добродійні цілі, бо „хто помагає — Бог його благословить, а люди шанують". Чоловічому хорові „Сурма" бажаємо ще краще плекати українську пісню.

Сиракюзовець

З НАШИХ БУДНІВ

СОЮЗІВЦІ В АЛЬБОМ

У порівнянні з Батьком-Союзом чи з Мамою - „Свободою", 10-літня Союзівка це просто „бейбі", а проте й вона має вже свої заслуги та досягнення, має свою історію, літературу, зокрема поезію, і на ювілейчик, безумовно, заслуговує. Може трохи дивним буде здаватися, що в цей ювілейний день я не розписуюсь про такі її здобутки, як величавий басейн чи прекрасний павільйон на танці й культурну розвагу, чи всіми люблену „Веселку", — маючи тут на думці „бару", не журнальчик для дітей... Я хочу присвятити цього фейлетона теж дуже популярній серед нашої дітвори фігурі, а саме собаці „Чемному", без якого, здається, Союзівка не була б Союзівка, а якийсь інший шматок України на американській землі.

Так, без „Чемного" годі уявити собі Союзівку. Зокрема в найменшого покоління перше питання, після прибуття на цю оселю, є: „Мамо, а де Чемний?" А „Чемний" стоїть чемно на своєму пості, під Гостинницею, ніби який „совшел директор", в пишному хутрі, поважно помахуючи хвостом, завжди готовий послужити своєю достойною, собачою особою чи то до фотографії, чи під час екскурсії на водоспади, чи, просто, провести когось до „Києва".

Правда, останніми часами він не такий уже моторний, як був колись . . . До знімки стає отягаючись та позіхаючи, за зайчиками по лісі нерадо ганяється довгими проходами не захоплюється, зате любить ловше поспати в холодку. Не диво: „Чемний" теж уже майже ювілят. Історик Союзівки, п. Степан Дембіцький, обраховав, що на „людський" рахунок „Чемному" вже стукнуло 63 роки, значить скоро він міг би, як американський громадянин, одержувати старечу пенсію, яку собі чесно заслужив у Батька - Союзу.

До речі, весною був такий момент, коли Управа Союзівки вже таки хотіла пустити його „на пенсію"... Одного дня зібралися пани менаджери, тобто „Квас з Данилом", і стали радити — що робити? Собака щорік, то старіється, лінивіє, глухне, словом — стає нездібний до своєї служби. Що ж . . . Треба його заступити молодим. Привезли молодого песика, та в останній хвилині не відважились заміняти старого ветерана за молодого хлиста!

Данило Слободян, людина голубиного серця, сказав, майже в сльозах:

— Як же я можу позбутись Чемного, коли я його вигодував, вихухав, на руках виносив від ось-такого малого щуценятка? . .

— То правда, — помахав головою Володимир Квас. — Я теж не маю права його усувати, бо він тут довше урядує від мене. А „Лис Микита" зарахував його свого часу до Управи Союзівки . . .

З їх опінією погодився також пан Берізка, і на тому стало. Молодого наслідника відіслали назад до Елізабету, а „Чемний" залишився далі на посаді „совшел директора" Союзівки. Так і діждався він щасливо її 10-річчя, і, як заслужений працівник, напевно візьме участь в ювілейних святкуваннях та у виборах „Міс Союзівки". Хто зна, як добре піде, то може діждеться і свого власного ювілею?... А може діждатися й такого щасливого і радісного моменту, коли разом з паном Дембіцьким буде відкривати Дім Старців на Союзівці . . .

Ікер

ПРАЦЯ — HELP WANTED MALE

Машиністи
Праця у фабриці моделів. Досвід при праці моделів, також
SHEET METAL
Механіки досвідчені, 1-шоклясні машиністи з досвідом.
SPECIALTY ELECTRONICS
131-01 — 39th Avenue
Flushing, L. I.

ФАБРИЧНА ПОМІЧ
Glaziers, saw men, punch press experienced preferred, but not necessary. Good hours, steady.
KAREY PRODUCTS CORP.
180 Terminal Dr., Plainview, Exit 38, Northern State Pkway.

МЕХАНІКИ
до обслуги автоматичних (на гроші) машин до сухого чищення. Мешканці Merrick або околиці. Побажані з досвідом до машин до прання. Досвід в електриці і механіці. Платня відповідно до досвіду і знання. Потрібно авто. Телеф.:
UL 8-0123

MAINTENANCE MEN
Знання столярства і накривання дахів до городових апартаментів Douglaston околиці. 5 днів, 40 год. тижнево. Почат. платня $73.80 + всі бенефіти. Також потрібно добрих фахових МАЛЯРІВ
BA 9-7822
в тижні: 9:00 до 5:00 по пол.

Marine Engineers
PERMANENT POSITION
Oceanographic Research Vessel Diesel Electric
U. S. LICENSE REQUIRED
1000 — 1500 H. P.
Chief — First — Second and Third Assistants
Phone PORT CAPTAIN COLLECT PALISADES, New York
(914) ELmwood 9-2900

Потрібно
СУПЕРІНТЕНДЕНТА
до гарної мешканевої дільниці у Флішингу. 35-род. дім, олійне огрівання. Мусить мати досвід — загальні поправки.
Телефонувати: Mr. Nick Diack.
LA 8-3696 — вдень
RE 9-7477 — вечора

ФАБРИКА АВТОВИХ ЧАСТИН
One cylinder borer and pin and valve fitter and one bearing fitter.
MOTOR ASSEMBLER.
Must know how to band scrape and fit shafts, pistons, valves, seats, etc.
VANCURA
3221 Northern Blvd., L.I.C.
ST 4-7650

ELEVATOR OPERATORS
40 год. тижнево — $60.00 плюс бенефіти. Personnel Dept.
THE WILLIAMSBURG SAVINGS BANK
1 Hanson Place, Brooklyn, N. Y.
Від 9:00 до 3:00 P.M.

SIDING MECHANICS WANTED
Треба мати власні знаряддя. ASBESTOS and INSULATED. Багато праці для зацікавленого чоловіка в постійній праці. Добра нагода для відповідного
SUPERIOR HOME DEVELOPMENT CO.
512 W. Merrick Road
Valley Stream, L. I.
Телеф.:
VI 6-8220 або LO 1-8222

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ
КРАМНИЦЯ ДЕЛІКАТЕСІВ
Продається:
КАВУ, ЧАЙ, КАНАПКИ, ПЕЧЕНІ КУРИ І РЕБЕРЦЯ.
Заінтересованих проситься дзвонити:
AL 4-5652

WILLIAMSTOWN, N. J. НА ПРОДАЖ КУРЯЧА ФАРМА
на 12,000 курей, в цілі автоматична + влаштування, інвентар, 11 акрів + 7-кімн. дім, гараж, веранда, меблі, Air Conditioned, холодільня, пральня, олійне огрівання на гарячу воду, електр. кухня і т. д. — $23,500.
Телефонувати:
NA 9-8431

HIGHLAND PARK Section
8-род. ДІМ.
мур., наріжний, в доброму положенні. Добрий прихід. В досконалому стані.
AMERICAN HOME REALTY
M. Левицький
Tel.: Hickory 1-5220

ASTORIA, L. I.
3-поверх., мур. ДІМ, 2 апартаменти по 4½ кімнати + студіо апарт., гараж в партері. Зараз до зайняття.
Ціна — $34,900.
A. J. GRETSCHEL
35-09 Brodway, Astoria, L. I.
AS 8-2000

Український Народний Союз — це суто демократична українська братська організація. Стати її членом, — це не тільки забезпечити себе і ваших рідних матеріяльно, не значить бути свідомим членом свого народу, а вибирати, чи бути вибраним до його керівних органів.

ПРАЦЯ — HELP WANTED FEMALE

ГОСПОДИНЮ
прийме родина професіоналістів. Догідні умови праці, добра платня, окрема кімната. Зголошення слати на адресу:
P. O. Box 41
Marcy, New York

ДО ПИСАННЯ НА МАШИНІ
на кілька годин.
зі знанням російської, української, польської мов.
GRAMERCY SHIPPING CO.
118 E. 128th Street, Room 906
NEW YORK, N. Y.

ELECTRONICS
Coil winders, assemblers, wirers, testers.
Постійна праця.
Побажані з досвідом. Інформ. щоденно 10-4 по пол.
COLUMBIA TECHNICAL CORP.
24-30 Bklyn-Queens Expressway West
Woodside 77, N. Y.

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвід при декоративних подушках "WELTING". Добра платня. Постійна праця.
Приємні умовини.
Тел. цілий тиждень.
PUROFIED DOWN PRODUCTS CORP.
1027 Metropolitan Ave., Bk'lyn.
EV 7-7677

ВПРАВНА УКРАЇНСЬКА МАШИНІСТКА
що добре вміє писати на українській і має деякий досвід у писанні на англійській машинах, потрібна на постійну працю. Побажане знання української стенографії. Зголошення із поданням віку, освіти та кваліфікацій, слати на адресу:
P. O. Box 76
JERSEY CITY, N. J.

ПРАЦЯ — MALE & FEMALE

ПОТРІБНО
КУХАРЯ
і
ПРИБИРАЛЬНИЦІ
до праці
на СОЮЗІВЦІ.
Може бути також подружжя.
Голоситись:
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N. Y.
Telephone: 5641

НОВИЙ і УЖИВАНИЙ ОДЯГ
відповідний на висилку до ЄВРОПИ.

Чол. убрання (уж.) від	$ 8.00
Чол. убран. (нові) від	15.00
Чол. плащі (уж.) від	8.00
Чол. плащі (нові) від	15.00
Жін. плащі (нові) від	7.00
Жін. дощевики (нові) від	6.90
Жін. сукенки (нові, вовна) від	3.00
Муж. 100% вовняні штани (уживані) від	4.00

Szabadi de Lux
1575 3rd Avenue
(bet. 88th & 89th Streets)
NEW YORK CITY
TR 6-7460
Відкрито:
від 10:00 рано до 7:00 веч., від понед. до суботи вкл.

HELEN'S BRIDAL SHOP

132 Branford Place
NEWARK 3, New Jersey
(n. High St. & Springfield Ave.)
- ШЛЮБНІ СУКНІ
- СУКНІ ДЛЯ ДРУЖОК
- ГРАДУАЦІЙНІ СУКНІ
- ВЕЧІРНІ

Всі сукні викоиуються на замовлення на місці.
Гелена МАТУШЕВСЬКА
Tel.: MArket 3-1880

Зі спорту

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ДРУЖИН В НАСТУПНУ НЕДІЛЮ

„Тризуб", Філядельфія — „Чорноморська Січ", Нюарк, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться в неділю, 16 вересня 1962, о год. 2:30 пополудні, на грищі Айронбавнд Філд при Вілсон Евню в Нюарку.

Це перші змагання „Чорноморської Січі" в професійній Лізі та перша мистецька зустріч цих передових українських дружин на Сході ЗДА.

● **Сенатор республіканець** із Тексасу Джан Тавер повідомив, що після виборів 6-го листопада вибере в подорож по світі, щоб запізнатися з тим всім, що там діється. Подорож відбуватиме за свої власні гроші.

● **Уряд Парків ЗДА** вирішив забрати деяких ведмедів із державних парків, бо вони нападають на людей, які відвідують парки. Цих небезпечних ведмедів мають забрати до тих частин лісів, куди не доходять люди.

● **В Ізраїлі** засуджено на три місяці в'язниці головного асистента генерального прокуратора Гідеона Гавзнера в процесі Адольфа Айхмана Якова Баюра, за користування фальшивими науковими званнями при вписуванні у реєстр ізраїльських адвокатів. Прокуратора Баюра залишено на волі на 2 місяці, під час яких він хоче старатися в президента Бен Цві за помилування його.

Festival Restaurant
MADISON SQUARE HOTEL
40 East 26th St., N.Y.C.
Tel.: MU 3-2928
Власник литовець V. Steponis
Популярне місце зустрічей для українців. Дві залі для весілля й інших нагод.
ЕВРОПЕЙСЬКІ СТРАВИ і НАПИТКИ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 15-го ВЕРЕСНЯ 1962:

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 201, в год. 7:00 вечора, в парохіяльній залі, під ч. 74 Геррес Евеню. — Проситься всіх членів прибути. — Є. Тепер, фін. секр.

ПОДОРОЖУЙТЕ через COSMOS
найбільш досвідчене
БЮРО ПОДОРОЖЕЙ І ТУР на УКРАЇНУ, СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ і СХІДНЮ ЕВРОПУ.
ТЕПЕР ● НОВА ПОДОРОЖ до МОНГОЛІЇ
через COSMOS
Відвідайте своїх кревних у всіх частинах Сов. Союзу.
COSMOS
допоможе спровадити Вам своїх кревних з Сов. Союзу і Схід. Европи.
За всіми інформаціями пишіть або телефонуйте:
COSMOS TRAVEL BUREAU
45 W. 45th Street
NEW YORK 36, N. Y.
Phone: CI 5-7711

НА СВЯТА
пора, гарантована посилка
ПАКУНКІВ-ДАРУНКІВ
до всіх частин Сов. Союзу через
COSMOS PARCELS
45 W. 45th Street
NEW YORK 36, N. Y.
Phone: CI 5-7905

НЕЗВИЧАЙНІ МОДНІ ФУТРА
на замовлення — перемоделювання — направи.
ПЛАЩІ, ЖАКЕТИ, СТОЛІ.
Найкраще виконання.
A. EDELSTEIN & SON
752 Broadway (8th St., 4th Fl.)
New York City GR 7-2922
Відвідайте нашу фабрику в якій заснована 1937.

УКРАЇНСЬКА ФІРМА RPM Auto Body
451 Fairmount Avenue — бл. Springfield Ave і Bergen St.
NEWARK, N. J. — BI 8-2739

Висилайте ПАКУНКИ-ДАРУНКИ через:
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
46 WHITEHEAD AVE. — SO. RIVER, N. J.
Tel.: CLifford 7-6320

Наша добре відома компанія висилає ПАКУНКИ на УКРАЇНУ, БІЛОРУСЬ й інших республік СССР, з оплаченим тут митом.

Ці ПАКУНКИ висилаються прямо з пошти в So. River. Всі пакунки ЗАБЕЗПЕЧЕНІ, а доставa ГАРАНТОВАНА. Висилаючий одержить посвідку з пошти, як також повідомлення сконої доставки.

В цьому відділі має великий ВИБІР різних матеріялів й інших товарів, досконалої якості, по уміркованих цінах.

Пакунки приймається в СУБОТУ і НЕДІЛЮ — в год. 9:00 рано — 4:00 по пол. Для наших гостей ЧЕМНА та ВВІЧЛИВА обслуга.

Німецька ВИНАГОРОДА (компенсата)

Примусові робітники, як також ті, що були арештовані, увязнені нацистами, або держані в таборах праці чи концентраційних таборах під час війни, і у висліді цих переслідувань залишились каліками або хворими — мають тепер право вимагати відшкодування від німецького уряду — і мають право на пенсію, яка покриватиме минуле.

Офіційна дата на зголошення відшкодувань КІНЧИТЬСЯ В ГРУДНІ 1962 РОКУ.

За безплатними інформаціями, приготуванням справ і виповненням справ згідно з німецькими властями, голоситись до:

German Compensation Bureau at Fregata, Inc.
509 FIFTH AVENUE — NEW YORK 17, N. Y.
Room 604 — Tel.: MU 7-0474 (5)

PACKAGES SERVICE

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.
(LICENSED by VNESHPOSILTORGH)

Ввічливо повідомляємо всіх наших давніх клієнтів і багато нових, що тепер висилають через нашу фірму, що доставa пакунків до СССР продовжується.

Маємо уповноваження ВНЕШПОСИЛТОРГУ продовжувати висилку пакунків, за які ми гарантуємо доставу і то дуже скору.

Всі наші відділи мають великий вибір товарів (текстильні, шкіра і т. д.), по дуже сприятливих цінах. Наші відділи, подані внизу, дають найліпшу обслугу та спеціяльну увагу до кожного клієнта.

	Phone
NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave.	AL 4-5456
NEW YORK 11, N. Y. — 135 — W. 14th St.	CH 3-2583
BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Ave.	EV 4-4952
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave.	DI 5-8808
IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave.	ES 2-4685
PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street	MU 4-4619
VINELAND, N. J. — West Landis Ave. (Gr. Orth. Club Bldg.)	CH 2-6454
Відділ у Vineland відчинений тільки у п'ятн., суб. і неділі.	
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	FO 3-8569
NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave.	LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St.	HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 — 5th Avenue	RI 3-0440
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St.	SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave.	BR 8-6966
CHICAGO 8, Ill. — 3212 S. Halsted Street	WA 5-2737
SAN FRANCISCO, Cal. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Ave.	BI 3-1797
PHILADELPHIA 23, Pa. — 530 W. Girard Ave.	PO 5-5892
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St. N. W.	OL 8-2256
DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue	VI 1-5355
PASSAIC, N. J — 176 Market Street	GR 2-6387
ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Avenue	CH 6-4724

Висилайте Ваші ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ
через найстарше
УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО в НЮ ЙОРКУ,
тепер під назвою:
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd AVENUE — між 8-9 вулицями
NEW YORK 3, N. Y.
Tel.: GR 5-7430
Посилки опаковуємо і висилаємо прямо з нашого бюра під ліцензією:
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY.
ДОСТАВУ ПОСИЛОК ГАРАНТУЄМО ОСОБИСТО І ПОВНІСТЮ.
НА СКЛАДІ маємо колосальний вибір МАТЕРІЯЛІВ, СВЕТЕРІВ, ХУСТОК, ШКІРИ та всього іншого, потрібного для висилки, по КОНКУРЕНЦІЙНИХ ЦІНАХ.
Рівнож приймаємо ПОШТОВІ ЗАМОВЛЕННЯ з-поза НЮ ЙОРКУ та інших стейтів.
Користаючи нашим довголітнім досвідом, ми доложимо всіх старань, щоб Ваші посилки булй для Вас найдешевшими, а для Ваших Рідних найбільш корисними.
Бюро відчинене:
ЩОДЕННО — від 8:30 рано до 7:00 вечером,
в НЕДІЛІ — від 9:00 рано до 3:00 по пол.
РОМАН ГАНКЕВИЧ — власник.

АКРИ ВИСОКО СУХО **$749**
Акуратно поміж New Sunrise Highway Extension і New York to Riverhead Expressway.
Недалеко нова фабрика для шукаючих праці. Висока потенціяльна вартість ґрунтів на Лонг Айленді вказує відразу купцеві, що варта інвест.увати тут таку низьку ціну. Земля, яку ми продали 5 років тому, за $99 за акр, коштує тепер по $3,000 за акр. Не пропустіть цієї золотої нагоди. ІНВЕСТУЙТЕ НЕГАЙНО!
$49 ЗГОРИ — по $10 МІСЯЧНО
Зразковий „бонгало" при Jericho Turnpike Rt. 25. — 3 miles past Smithtown. Also NEW OFFICE on Jericho Turnpike Rt. 25. — 1 mile east of Smithtown Bypass & 376 Jericho Tpk., Selden.
K. H. LEEDS
300 Hawkins Avenue — LAKE RONKONKOMA, L. I.

Увага! Увага!
НОВОВІДКРИТА БЕНЗИНОВА СТАЦІЯ TEXACO
Робимо автоматичні трансмісії, генеральний ремонт усіх родів авт, гарантуємо за свою роботу. Наша направа охоплює все, включно з електричністю. Ремонтуємо вантажні „троки" і „дізель" машини.
J. & G. Service Station, Inc.
265 BEDFORD AVE. — BROOKLYN, N. Y.
(рiг N. 1-ої вул.)
Tel.: EV 7-8304
Осип МИХАЛЬЧУК і Григорій КОНДЗЬОЛА власники.

UKRAINIAN FURRIER Stephen Kopiec

MANUFACTURER OF FINE FURS
259 West 30th Street
NEW YORK 1, New York
3rd floor — Bet. 7 & 8th Ave.
1 Block from Penn. Station
Phone: CHickering 4-0613
WOMANS BEST FRIEND — FURS —
We carry all types — COATS, JACKETS — STOLES, etc.
We also make to ORDER — REPAIR — REMODEL. STORAGE.

ПОЩО ТРАТИТИ ЧАС НА ПИСАННЯ АДРЕС?
ПЕЧАТКА
адресова з 3 лінії з пересилкою $2.00
(взір печатки для товариств)

Такі і подібні ПЕЧАТКИ виробляє
Roman IWANYCKYJ
2883 Wilkinson Avenue
BRONX 61, N. Y.
Телефон вдень: TA 3-8407
вечером: UN 3-2035

Будете поінформовані, що діється в краю, слухаючи Европу на короткі хвилі. Гарантуємо вибір. Найбільший вибір в НЮ ЙОРКУ НІМЕЦЬКИХ Hi-Fi РАДІОАПАРАТІВ
TELEFUNKEN
BLAUPUNKT
NORDMENDE
GRUNDIG
LOEWE
SABA
HI-FI & MAGNETOFON
Продаж і обслуга в руках німецьких спеціялістів
GERMAN HI-FI
MANHATTAN
1574 3rd Ave (88 St.)
AT 9-6677
СПЕЦІЯЛЬНО ТІЛЬКИ З ...ІН.
TELEFUNKEN TAPE RECORDER
40-60% знижки від ціни в каталозі.

Шліть ГРОШІ до КРАЮ Тільки GRAMERCY
дає Вам
- ПОВНУ ГАРАНТІЮ — Ми маємо лайсенс Департаменту Банків і Забезпечень та бондовані на $20,000.00
- НАЙСКОРШУ ДОСТАВУ около 10-14 днів
- ПОВНУ ВИПЛАТУ — Жадних відтягнень
- ПОСВІДКИ ВІДБОРЦЯ — Тільки ми видаємо підписані посвідки відбору на всі пересилки.

Ставка: 9 РУБЛІВ за $10
Оплата: до $35.00 — $3.50
понад $35.00 — 10%
Спеціялісти від 1947 р.
GRAMERCY — Dept. F
744 Broad St., Suite 925
Newark, New Jersey
PARCEL DEPARTMENT
118 E. 28th St., Suite 906
New York 16, N. Y.
N. Y. Telephone: MU 9-0598
Відкрито:
9-5:30 від пон. до п'ятниці.
В суботи від 10:00 до 1:00.
В неділю закрито.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
ШКІЛЬНІ КНИЖКИ
У ПОВНОМУ ВИБОРІ.
Жадайте каталог
АРКА.

РОЗШУКИ

Розшукую
п. СИСАК СТЕФАНІЮ
(дівоче прізвище), народж. 1906 р., правдоподібно з Станиславові, доньку Франціщки і Ігнатія. Дуже прошу, хто знав би про неї, або вона сама, зголоситися на адресу:
Mr. H. KRYLOWECKI
8 Northside Avenue
South River, N. J.

РІЗНЕ

ФАРБИ
Найкращої якости фарби, знаної марки Pittsburgh & Baker та всі додатки до малювання, дістанете зі знижкою, тільки в одинокій
УКРАЇНСЬКІЙ КРАМНИЦІ
685 Springfield Avenue
(ріг 18-ої вулиці)
NEWARK, N. J.
Tel.: 373-1180

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ
жіночої, мужеської і дитячої галянтерії.
Обруси, постелеве білля, вспиш, білі полотна, нитки DMC, светери, хустки, вовняні і катонові матерії. Ціни низькі — ввічлива обслуга.
WILLIAMS DRY GOODS STORE
683 Springfield Avenue
(ріг 18-ої вулиці)
NEWARK, N. J.
Tel.: 373-1180

ХАРЧОВІ ПАЧКИ до УССР
20 фунт. вудженого бейкону $34.50
Всі кошти заплачені.
ІНШІ ХАРЧОВІ ПАЧКИ
Package Express
1530 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.
IN 7-7272

ДО ВИНАЙМУ

5 великих КІМНАТ — АПАРТАМЕНТ
в Нюарку, Н. Дж.
$50.00 місячно.
Тел. від 10 ранку до 5 по пол.:
WA 6-3990

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

FUNERAL DIRECTORS

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTOR
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 Springfield Avenue
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається ПОХОРОНАМИ в СТЕЙТІ NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Te.: HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура
Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Te.: ORchard 4-2568

ПАЧКИ — ДАРУНКИ ДО КРАЮ

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(Licensed by USSR)

ДОСТАВА пачок ГАРАНТОВАНА, а також підпис відборця. Для вигоди клієнтів при канцеляріях нашої фірми великий та різнородний вибір ТОВАРІВ НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТИ. Фірма відкрита щоденно від 9-ої год. ранку до 6-ої веч.; в суботи і неділі від 9-ої ранку до 4-ої по пол.

НАШІ ВІДДІЛИ:

BROOKLYN, N. Y. — 1530 Bedford Ave. (cor. Lincoln Place)	IN 7-6465 & IN 7-7272
NEWARK, N. J. — 312 Market Street	MI 2-2452 & MI 2-1681 & BO 9-6992
NEW YORK 3, N. Y. — 78 Second Avenue	ORegon 4-1540
PHILADELPHIA, Pa. — 631 West Girard Avenue	PO 9-4507
ROCHESTER 5, N. Y. — 558 Hudson Avenue	BAker 5-4210
LOS ANGELES 4, Calif. — 107 So. Vermont Avenue	DUnkirk 5-6550
CHICAGO 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	HUmbolt 6-2818
BALTIMORE 31, Md. — 1900 Fleet Street	DIckens 2-4240
DETROIT 12, Mich. — 11601 Jos. Campau Avenue	TOwnsend 8-0298
HARTFORD 6, Conn. — 643-47 Albany Avenue	CHapel 7-5164
SPRINGFIELD, Mass. — 69 Sterling Street	RE 4-4442
SOUTH RIVER, N. J. — 46 Whitehead Avenue	CLifford 7-6320
SYRACUSE, N. Y. — 1409 W. Genesee Street	HArrison 5-2386
CLEVELAND 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	PRospect 1-0696
JERSEY CITY, N. J. — 303 Grove Street, Corner Wayne Street (near Hudson Tubes)	HEnderson 5-6388
ALLENTOWN, Pa. — 126 Tilghman Street	HEmlock 5-1654
COHOES, N. Y. — 13 Sergeant Street	CE 7-2727
UTICA, N. Y. — 963 Bleecker Street	RE 2-7476
FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres	363-0494